

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Transparency International – Česká republika, o. p. s.**
sídlem Sokolovská 260/143, Libeň, Praha 8

proti

žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7

za účasti: **Česká exportní banka, a.s.**
sídlem Vodičkova 701/34, Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Milošem Orlíkem, Ph.D., LL.M.
sídlem Na Pankráci 1683/127, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. prosince 2024, č. j. UOOU-03713/23-16

takto:

- I. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 27. prosince 2024, č. j. UOOU-03713/23-16, se ruší, a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen žalobkyni zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Hochmaulová, DiS.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu a obsah žaloby

- [1] Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí České exportní banky (dále jen „ČEB“) ze dne 12. 6. 2024, č. j. 007803/2024/CEB, částečně zamítající její žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“).
- [2] Žalobkyní podaná žádost se týkala informací o poskytnutí odběratelského úvěru společnosti Adularya Enerji Elektrik Üretimi ve Madencilik A. Ş. ze strany ČEB. Úvěr byl poskytnut pro účely projektu dodávek pro uhelný důl a výstavbu tepelné elektrárny u tureckého města Eskisehir.
- [3] Žalobkyně žádala o následující tři informace:
 - a. Smlouvu nebo jiné právní jednání, na jehož základě k došlo k prodeji pohledávky povinného subjektu za dlužníkem Adularya Enerji Elektrik Üretimi ve Madencilik A.S., se sídlem Mutlukent Mahallesi 1942, Cadde No: 45, Cayyolu-Yenimahalle/Ankara, Turecko
 - b. ID této smlouvy v registru smluv, případně informaci o tom, z jakého důvodu nebyla tato smlouva v registru smluv zveřejněna;
 - c. Cenu, za níž byla tato pohledávka prodána.
- [4] Ve správním řízení bylo v prvním stupni několikrát rozhodnuto.
- [5] Dne 31. 7. 2023 odmítla ČEB žalobkyninu žádost o poskytnutí výše uvedených informací, podanou dne 27. 7. 2023. Žalobkyně následně proti tomuto rozhodnutí podala dne 22. 8. 2023 odvolání. Žalovaný poté k tomuto odvolání rozhodnutí ČEB dne 10. 10. 2023 zrušil a vrátil věc zpět ČEB.
- [6] Dne 27. 10. 2023 rozhodla ČEB o dané věci znovu, a to tak, že žádosti bylo částečně vyhověno, když žalobkyni poskytla odpověď na otázku b). Tato odpověď spočívala ve vysvětlení, z jakého důvodu nedošlo ke zveřejnění předmětné smlouvy v registru smluv. Ve zbylé části ČEB žádost opět odmítla.
- [7] Žalobkyně podala dne 14. 11. 2023 odvolání proti rozhodnutí ČEB ze dne 27. 10. 2023, v němž napadla toto rozhodnutí co do jeho odmítací části. Jelikož následně marně uplynula lhůta žalovaného k vydání rozhodnutí o odvolání, zaslala žalobkyně žalovanému dne 24. 4. 2024 žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Na tuto žádost poté žalovaný reagoval následujícího dne (25. 4. 2024) přípisem. Dne 28. 5. 2024 poté žalovaný vydal rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí ČEB ze dne 27. 10. 2023 zrušeno a byla jí věc znovu vrácena.
- [8] Dne 12. 6. 2024 ČEB o věci znovu rozhodla, přičemž došla ke stejnému závěru jako ve svém předchozím rozhodnutí - tj. vyhověla pouze otázce b), ve zbytku žádost odmítla.
- [9] Dne 26. 6. 2024 podala žalobkyně proti rozhodnutí ČEB z 12. 6. 2024 odvolání. Žalovaný však nechal marně uplynout lhůtu pro vydání rozhodnutí o tomto odvolání. Proto se žalobkyně obrátila na žalovaného dne 22. 11. 2024 s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ze strany žalovaného neobdržela žalobkyně žádné vyjádření k této žádosti. Dne 27. 12. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí. Tímto napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodnutí ČEB zčásti zamítl a zčásti změnil.
- [10] Žalobkyně uvádí, že napadené rozhodnutí nezákonně zasáhlo do jejího zákonného (dle § 2 InfZ) i ústavního práva na informace (dle čl. 17 Listiny základních práv a svobod /dále jen

„Listiny“/). Zároveň žalobkyně namítá i porušení čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „EÚLP“).

- [11] Napadené rozhodnutí žalovaného obsahuje následující výrok: „*V souladu s ustanovením § 20 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a ustanovením § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se výrok II. rozhodnutí České exportní banky, a.s., ze dne 12. 6. 2024, čj. 007803/2024/CEB, ve znění: „Ve zbyvajícím rozsahu Žádost odmítá: a) podle § 2b, odst. 1, písm. a) InZ, neboť se na něj nevztahuje povinnost poskytovat informace o činnostech, které jsou uskutečňovány v rámci běžného obchodního styku v rozsahu předmětu podnikání zapsaného ve veřejném rejstříku; b) podle § 9 InZ, neboť požadované informace týkající se Pohledávky představují obchodní tajemství Povinného subjektu a zároveň se v případě dispozic s Pohledávkou nejedná o používání veřejných prostředků; c) podle § 38, odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., zákona o bankách (dále jen „ZoB“), neboť poskytnutím požadovaných informací by Povinný subjekt porušil povinnost ochrany bankovního tajemství.“ mění takto: „Ve zbyvajícím rozsahu Žádost odmítá podle § 38, odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., zákona o bankách (dále jen „ZoB“), neboť poskytnutím požadovaných informací by Povinný subjekt porušil povinnost ochrany bankovního tajemství“; ve zbytku se dle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodnutí České exportní banky, a.s., ze dne 12. 6. 2024, čj. 007803/2024/CEB, potvrzuje a odvolání žadatelky se zamítá.“*
- [12] Žalobkyně v podané žalobě namítá, že není možné žádané informace odeprít s odvoláním na bankovní tajemství. Toto tvrzení žalobkyně opírá o tři důvody.
- [13] Za prvé žalobkyně tvrdí, že ČEB není „běžnou“ bankou. Pro podporu svého tvrzení žalobkyně uvádí srovnání popisu činnosti ČEB s třemi největšími bankami v ČR (Českou spořitelnou, Československou obchodní bankou a Komerční bankou). Zatímco výše uvedené tři (srovnávací) banky uvádí na svých internetových stránkách popis bankovních služeb, které poskytují svým klientům, na internetových stránkách o sobě ČEB uvádí, že je: „*specializovaná bankovní instituce, součást systému státní podpory exportu a ekonomické diplomacie*“, a že nabízí „*širokou paletu produktů a řešení jak pro vývoz výrobků, služeb a technologických celků, tak pro investice a expanzi českých firem v zahraničí*“. Žalobkyně k tomuto dodává, že se na internetových stránkách ČEB nenachází žádné internetové bankovníctví, nejsou zde ani informace o klientech či pobočkách, ani o spotřebitelském účtu.
- [14] Žalobkyně rovněž odkazuje na zápis v obchodním rejstříku, z něhož lze seznat, že minimálně 2/3 akcií ČEB musí být ve vlastnictví ČR, zbývající část vlastní Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., jejímž je ČR jediným akcionářem. Rovněž poznamenává, že ČR ručí za závazky ČEB z jejích operací na finančních trzích.
- [15] Žalobkyně dodává, že ačkoli si je vědoma, že ČEB má příslušnou bankovní licenci, nevypovídá tento fakt o tom, že se na ni vztahují stejná pravidla o poskytování informací jako na jiné („běžné“) banky. Žalobkyně upozorňuje, že na základě zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou (dále jen „ZPFV“), disponuje ČEB takovými pravomocemi, které se u ostatních bank nevyskytují. Dle § 6 odst. 5 výše uvedeného zákona platí, že: „*Na úhradu ztrát exportní banky vyplývajících z provozování podpořeného financování jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu.*“
- [16] Na podporu této žalobní námitky žalobkyně dále argumentuje zněním ust. § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., zákon o bankách (dále jen „BankZ“), který stanoví kumulativní podmínky pro to, aby se daná akciová společnost mohla považovat za banku. Musí tak přijímat vklady od veřejnosti, poskytovat úvěry, a k této činnosti oplývat bankovní licenci. Žalobkyně v této souvislosti uvádí, že ČEB nepřijímá vklady od veřejnosti, a proto nesplňuje jednu z podmínek. Jelikož tyto musí být splněny zároveň, nelze ČEB označit za banku ve smyslu BankZ. Žalobkyně uvádí, že materiálně ČEB představuje „*organizační složku státu, funkční útvar, prostřednictvím kterého Česká republika zajišťuje financování investic do*

soukromého sektoru“. Proto dle žalobkyně by měla na ČEB při výkonu těchto činností dopadat stejná pravidla transparentnosti jako na stát samotný.

- [17] Žalobkyně tak proto upozorňuje na princip přímého prozařování základních práv (zde zejm. čl. 17 odst. 1 Listiny) do právního řádu. Shledává tedy, že při použití systematického výkladu práva má být korektivem pravidlo, které stanoví, že na ČEB se použijí právní předpisy o bankovníctví.
- [18] Za druhé žalobkyně uvádí, že i kdyby měla být ČEB přeci jen oprávněna k dodržování bankovního tajemství, nelze se jej dovolávat v případě žalobkyniny žádosti. Žalobkyně zde vychází z ust. § 38 odst. 1 věty první BankZ, kde se stanoví, že: *„Na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit, se vztahuje bankovní tajemství.“* Žalobkyně uvádí, že operace provedená v rámci dané kauzy nemůže být podřazena pod tuto definici.
- [19] Žalobkyně shrnuje obsah předmětné kauzy, když uvádí, že se jedná o tzv. kauzu turecké elektrárny Adularya. *„V ní došlo k tomu, že plánovaná výstavba elektrárny Adularya v Turecku skončila z blížejících neznámých a zřejmě velmi problematických důvodů neúspěchem. Investice, která slibovala návratnost a zisk, tak skončila ztrátou. Celá akce však byla kryta úvěrem, který poskytl právě povinný subjekt [pozn. soudu: ČEB], a jehož výše dle veřejně dostupných zdrojů přesahovala 11 miliard korun.“*
- [20] Žalobkyně tak zastává názor, že odvolání se na bankovní tajemství je nutno ze strany ČEB vnímat jako účelové, kdy cílem bylo zabránit vyhovění žalobkyniny žádosti.
- [21] Žalobkyně dále upřesňuje povahu informací, které chtěla od ČEB získat. Uvádí, že se jednalo o informace o tom, jak bylo naloženo s výše uvedenou pohledávkou (11-14 miliard Kč), na kterou byly dle žalobkyně de facto použity veřejné prostředky.
- [22] Žalobkyně se v podané žalobě rovněž zabývá podstatou institutu bankovního tajemství. Podotýká, že účelem bankovního tajemství je zejména ochrana informací o finančních operacích jednotlivců. Z tohoto žalobkyně vyvozuje, že úprava bankovního tajemství cílí především na ochranu klientů banky, nikoliv banky samotné. Dodává poté, že i v případě bankovního tajemství existuje povinnost vycházet z účelu, který daná úprava sleduje. Proto uvádí, že: *„[j]e evidentní, že účelem bankovního tajemství není a nemohlo být utajení čehokoliv, co banka dělá“*. Žalobkyně k této části své argumentace dodává, že pokud jsou investovány de facto veřejné finance, které jsou ještě zajištěny ze strany státu samotného, musí s nimi být nakládáno transparentně.
- [23] Rovněž uvádí, že i kdyby měly být pod bankovní tajemství podřazeny samotné investice, které tvoří rámec běžné činnosti ČEB, a byly by tak chráněny informace o tom, ke komu investice směřovala, jaká byla její výše či jaké byly konkrétní podmínky, není možné, aby se bankovní tajemství vztahovalo na celou smlouvu. Žalobkyně se zde ještě vyjadřuje k pojmu běžné činnosti ČEB, když podotýká, že sama ČEB hovoří o tom, že takovéto investice provádí nejvýše jedenkrát či dvakrát v roce. Proto žalobkyně usuzuje, že předmětná transakce nemůže být považována za běžnou.
- [24] Za třetí žalobkyně namítá, že i v situaci, kdy by se na případ žalobkyniny žádosti bankovní tajemství vztahovalo, má mít ústavně zaručené právo na informace přednost před bankovním tajemstvím. Důvodem pro tuto přednost jsou, dle žalobkyně, mimořádné okolnosti daného případu.
- [25] Žalobkyně v souvislosti s právem na informace obsaženým v čl. 17 odst. 1 Listiny a čl. 10 EÚLP odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 22. 10. 2024, č. j. 8 As 55/2012 – 62, zejména na body 69 a 70 jeho odůvodnění. NSS zde pojednává o účelu svobodného přístupu k informacím a uvádí, že: *„zjištění získaná prostřednictvím zákona o svobodném přístupu k informacím mohou sloužit k účinné sebereflexi veřejné moci. Naznačují-li tato zjištění, že veřejná moc hospodařila způsobem, který je*

nezákonný, nehospodárny, nemravný, nerozumný či v jiných ohledech nepatřičný, může to vyvolat reakci veřejnosti či příslušných orgánů a v důsledku toho i patřičnou korekci v chování veřejné moci.“ Dodává, že: *„nelze podcenit ani preventivní účinek zákona o svobodném přístupu k informacím. Samotná skutečnost, že veřejná moc může být vystavena dotazům z řad veřejnosti, které je povinna zodpovědět, ji zpravidla povede k tomu, aby se chovala řádněji, než kdyby se veřejné kontroly nemusela obávat.“* Dále žalobkyně upozorňuje na rozsudek NSS ze dne 28. února 2024, č. j. 2 As 96/2023 – 92, kde NSS došel k závěru, že zájem na ochraně obchodního tajemství je převážen veřejným zájmem na kontrole hospodaření se státními prostředky.

- [26] Žalobkyně dále v souvislosti s pojednáním o případech omezení práva na informace ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 6. 2019, č. j. 5 A 23/2016 – 53, kde se uvádí, že: *„povinný subjekt musí v rámci správního uvážení zhodnotit obzvlášť důkladně otázku, zda je částečné neposkytnutí informací legitimní. Legitimita omezení by se měla opírat o čl. 17 odst. 4 Listiny, podle kterého lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Povinný subjekt proto musí nejprve zhodnotit, zda by poskytnutí informace ohrozilo některou z právě uvedených hodnot. Nad rámec ochrany těchto hodnot je možno připustit neposkytnutí informací z důvodu zneužití práva či obavy ze závažného snížení bezpečnosti povinného subjektu.“* Žalobkyně dodává, že dle jejího názoru nebyl naplněn žádný z důvodů, který by ospravedlňoval neposkytnutí žádaných informací.
- [27] Žalobkyně se vymezuje vůči nazírání žalovaného na pojem bankovního tajemství jako na „nepřekonatelnou překážku“. Argumentuje totiž principem prozařování základních práv, v daném případě konkrétně čl. 17 Listiny.
- [28] Žalobkyně dále poukazuje na judikaturu Ústavního soudu, zejména na nálezy ÚS ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III ÚS 3339/20. Zdůrazňuje, že Ústavní soud v tomto nálezu hovoří o povinnosti, kterou mají povinné subjekty, jež jim ukládá použít všechny možné nástroje k poskytnutí informace, a nikoliv k bránění žadatelům v přístupu k nim. Žalobkyně používá tento názor soudu k objasnění souvislosti se zdlouhavým správním řízením, které probíhalo v její věci, a kde se, dle jejího názoru, ČEB snažila přijít s řadou důvodů, pro které by bylo možné žádost odmítnout.
- [29] Žalobkyně rovněž poukazuje na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále též „ESLP“). S odkazem na rozsudek ESLP ze dne 21. 3. 2024, č. 10103/20, ve věci *Sieć Obywatelska Watchdog Polska v. Polsko* zdůrazňuje žalobkyně svoji roli neziskové organizace zabývající se zjišťováním a šířením informací za účelem přispění k veřejné diskuzi o věcech veřejného zájmu. Ve výše uvedeném případě vzal ESLP v úvahu právě tuto povahu organizace. Dále žalobkyně připomíná rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2016, č. 18030/11, ve věci *MAGYAR HELSINKI BIZOTTSÁG v. Maďarsko*. ESLP v tomto rozhodnutí rovněž pojednával o zvýšené ochraně, která má být poskytnuta neziskovým organizacím usilujícím o ochranu veřejného zájmu, a to právě v souvislosti s žádostmi o informace. V neposlední řadě žalobkyně odkazuje také na rozsudek ESLP ze dne 28. 11. 2013, č. 39534/07, ve věci *ÖSTERREICHISCHE VEREINIGUNG ZUR ERHALTUNG, STÄRKUNG UND SCHAFFUNG EINES WIRTSCHAFTLICH GESUNDEN LAND- UND FORST-WIRTSCHAFTLICHEN GRUNDBESITZES v. Rakousko*.
- [30] Žalobkyně namítá absenci aplikace testu proporcionality ze strany ČEB a žalovaného. Uvádí, že dle jejího posouzení by v daném případě neměl institut bankovního tajemství splňovat hned první úroveň testu, jelikož žalobkyně usuzuje, že jeho použitím nelze dosáhnout sledovaného cíle, kterým je ochrana soukromí. Žalobkyně zdůrazňuje, že v situaci, kdy jsou realizovány investice společností vlastněnou státem, kdy stát ručí za tyto investice a jsou vynakládány prostředky státu, se nejedná o ochranu soukromí. Žalobkyně

dále uvádí, že druhý krok testu je zřejmě splněn. Proto je tedy zapotřebí posoudit, zda institut bankovního tajemství v daném případě splňuje podmínku přiměřenosti – tedy, zda jím není zasaženo do samotné podstaty daného základního práva, a zda jeho neuplatnění nepředstavuje méně závažný zásah do tohoto práva. Žalobkyně k tomuto dodává, že žalovaný nesprávně tvrdí nedostatečné uvedení důvodů ze strany žalobkyně. Je totiž povinností žalovaného vyzvat žalobkyni, aby uvedla náležité důvody pro účely správného provedení testu proporcionality.

- [31] V poslední části žaloby se žalobkyně zabývá samotným žalobou napadeným rozhodnutím. V této souvislosti se žalobkyně vymezuje vůči tvrzení žalovaného, který zastává názor, že širše ust. § 38 BankZ umožňuje podřadit i žalobkyni požadované informace pod tuto kategorii. Žalobkyně rovněž nesouhlasí se stanoviskem České národní banky (dále jen „ČNB“), které si žalovaný vyžádal. Žalobkyně se domnívá, že jelikož je ČNB garantem bankovního systému, nelze z její strany očekávat výklad, který by oslaboval instituty jako je bankovní tajemství.
- [32] Žalobkyně dále namítá, že způsob nahlížení žalovaného na otázku bankovního tajemství, kdy „*se o bankovní tajemství buď nejedná, a informaci tak poskytnout lze, nebo se o něj jedná, a informaci tak poskytnout nelze*“, není správný, jelikož nezohledňuje princip přímé aplikovatelnosti základních práv a princip prozařování základních práv celým právním řádem. Dle žalobkyně se žalovaný rovněž v napadeném rozhodnutí nevyjádřil, z jakého důvodu neaplikovat ust. § 19 InfZ, které stanoví, že: „*Umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony*“.
- [33] Žalobkyně se vyjadřuje také k použité komentářové literatuře, kterou žalovaný argumentuje v odůvodnění svého rozhodnutí. Žalobkyně k tomuto uvádí, že „*nelze odlišit od kontextu, ve kterém se komentáře píší (...) takové komentáře píší autoři, kteří jsou odborníky na komentovaný obsah, stejně logické však je, že tímto postupem bude docházet k určitému zkreslení pohledu. (...) Nejedná se přitom o pouhou domněnku žalované, neboť v komentářové literatuře k bankovním předpisům skutečně nenalezneme jedinou zmínku o možnosti prolomení bankovního tajemství v důsledku přímé aplikace ústavně zaručeného práva na informace, či v důsledku potřeby některé typy bankovních transakcí za výjimečných a specifických podmínek, jako jsou ty v posuzovaném případě, kontrolovat*“.
- [34] Žalobkyně rovněž vyzdvihuje rozdílnost vztahu banky ke svým klientům a ČEB ke svým klientům. Žalobkyně podotýká, že banky obvykle nejsou povinnými subjekty k poskytování informací. V případě, že tomu tak je, musí klient vzít tuto povinnost na vědomí. Při uzavření obchodu, který se vyznačuje nezvyklostí či vysokou významností, pak takovýto klient musí předpokládat informování veřejnosti o prováděném obchodu.
- [35] Z výše uvedených důvodů tedy žalobkyně požaduje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, a povinnému subjektu uložil povinnost informace poskytnout.
- [36] Žalobkyně rovněž v rámci své žaloby uvádí, že jí je známa potenciální osoba zúčastněná na řízení. Žalobkyně však nezná jméno či název dané osoby, jelikož toto je předmětem dané žádosti o poskytnutí informací. Žalobkyně se domnívá, že existuje možnost, že daná osoba bude mít zájem v řízení uplatnit práva osoby zúčastněné na řízení.

II. Obsah žalobou napadeného rozhodnutí

- [37] Soud v následujících bodech shrnuje obsah žalobou napadeného rozhodnutí:
- [38] Žalovaný v rámci rozboru pojmu „bankovní obchod“ v odůvodnění svého rozhodnutí uvádí citace pasáží z Komentáře k zákonu o bankách (SMUTNÝ, Aleš. *Zákon o bankách: komentář*. 2. vydání. Beckovy komentáře. V Praze: C.H. Beck, 2019) – konkrétně k jeho ust.

§ 38. Zde se uvádí, že: „v této souvislosti zjevně použit ve svém tradičním významu jako ‚všechna právní jednání, jimiž banky podporují výrobu, oběh a rozdělení hospodářských statků‘. Za bankovní obchody ve smyslu komentovaného ustanovení je tak nutné pokládat nejen klasické bankovní služby, včetně investičních služeb, ale v podstatě veškeré transakce prováděné bankou v souvislosti s provozem jejího bankovního závodu.“ Dále pak se komentář věnuje veřejnoprávní rovině povinnosti mlčenlivosti, když uvádí, že: „Drželi-li bychom se čistě soukromoprávní roviny, pak bychom zřejmě nedovodili existenci povinnosti mlčenlivosti (nebyla-li by sjednána) ve vztahu ke skutečnostem, které nesouvisí s důvěrným vztahem mezi bankou a jejím klientem, především pak na informace týkající se banky samotné a jejích vlastních obchodů (...).“ Dodává pak, že: „Ochrana režimu bankovního tajemství nepodléhá jen informace o konkrétních transakcích, popřípadě o zůstatcích na účtech, ale též jakékoli informace související s takovými transakcemi či s majetkem spravovaným bankou, včetně informací o podnikání a životě klienta, o nichž se banka dozvěděla z titulu svého postavení (...).“

- [39] Žalovaný tak z výše uvedené komentářové literatury vyvodil závěr o „poměrně širokém“ pojetí pojmu bankovního tajemství i bankovního obchodu.
- [40] Žalovaný rovněž zkoumal stanovisko ČNB v bankovním tajemství. V jeho rámci však nenalezl odpověď na otázku, jestli za bankovní obchod chráněný bankovním tajemstvím považovat rovněž převod vlastní pohledávky banky, a jestli je možné nabyvatele pohledávky označit za klienta banky.
- [41] Z tohoto důvodu se žalovaný s výše uvedenými otázkami obrátil přímo na ČNB. Ta poskytla žalovanému odpověď ve stanovisku ze dne 1. 8. 2024: „Právní úprava bankovní činnosti nevylučuje, aby docházelo ze strany bank k postoupení úvěrových pohledávek třetím osobám. V praxi k těmto obchodům běžně dochází. Prodej úvěrové pohledávky bankou je bankovním obchodem, a tudíž na něj dopadá bankovní tajemství.“ Rovněž se vyjádřila, že: „Z výše uvedeného vyplývá, že právní úprava bankovní činnosti nevylučuje, aby k postoupení úvěrových pohledávek bankou třetí osobě docházelo. Z dohledové činnosti ČNB je patrné, že k takovým postoupením dochází. Upozorňujeme však, že ČNB není příslušná k výkladu § 2b odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť tento zákon nespadá do její gesce (s výjimkou případů, kdy je sama ČNB povinným subjektem podle příslušného zákona)“ (podtržení provedl zdejší soud). ČNB své vyjádření uzavírá tímto: „Stanovisko tak podporuje závěr, že pod bankovní obchod chráněný bankovním tajemstvím by mělo být zahrnuto i postoupení úvěrových pohledávek bankou na třetí osobu. V rámci postoupení úvěrových pohledávek půjde o činnost podle § 1 odst. 1 písm. b) ZoB. I postoupení úvěrových pohledávek banka provádí v rámci bankovních činností podle § 1 zákona o bankách se zohledněním povinnosti postupovat při své činnosti obezřetně podle § 12 odst. 1 zákona o bankách. Fakt, že se na postoupení pohledávky z banky na třetí osobu vztahuje bankovní tajemství, rovněž potvrzuje i rozsudek NS (pozn. soudu: žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 1613/2005), který se zabývá úvahami nad tím, jak a zda mohou být v takovém případě dotčena z bankovního tajemství vyplývající práva klienta, u něhož k postoupení úvěrové pohledávky dochází.“
- [42] Žalovaný tak na základě výše uvedeného došel k závěru, že ČNB správně posoudila daný případ, a že se tedy na prodej pohledávky vztahuje bankovní tajemství, jelikož se jedná o bankovní obchod.
- [43] Žalovaný podotýká, že se v rámci vypořádání žalobkyní uvedených námitek zabýval i tím, zda všechny z žalobkyní požadované informace spadají pod ochranu bankovního tajemství. Došel však k závěru, že informace a) i c) pod tento institut spadají.
- [44] K námitce žalobkyně ohledně použité komentářové literatury žalovaný uvedl, že jelikož tuto literaturu zpracovávají odborníci v daném oboru, jsou právě jejich znalosti a zkušenosti přidanou hodnotou dané literatury. Proto je také tato literatura považována za důvěryhodnou a relevantní. Dle žalovaného tak nelze souhlasit s žalobkyní, jelikož v takovém případě by bylo nutné vyvarovat se použití jakékoli komentářové literatury. Žalovaný dodává, že v rámci posouzení dané věci však závěry obsažené v dané literatuře

neshledává závaznými pro své rozhodování, a že při zabývání se daným případem k této literatuře přistupoval kriticky. To však nic nezměnilo na tom, že shledal v komentáři uvedený výklad jako správný pro tento konkrétní případ.

- [45] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí odkazoval i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 6 A 84/2012-43. Zejména zdůrazňoval pasáž na str. 9, kde se uvádí, že: „*Je pochopitelné, že určité informace jsou v demokratické společnosti nutné chránit bankovním tajemstvím, jak zmiňuje žalovaná, a že těmito informacemi jsou bezesporu informace kryté bankovním tajemstvím; takováto ochrana však nemůže být absolutní v tom smyslu, že by umožňovala neposkytnout paušálně žádné informace, tedy i ty, které nemohou tímto tajemstvím být kryty, a může kolidovat s právem veřejnosti na poskytnutí informací o poskytování veřejných prostředků.*“ (podtržení provedl nyní zdejší soud)
- [46] Žalovaný k výše citované části rozsudku uvádí, že dle jeho názoru z tohoto rozhodnutí soudu vyplývá, že možnost „prolomení bankovního tajemství“ ve prospěch práva na informace, se týká poskytování takových informací, jež nejsou chráněny bankovním tajemstvím. Podotýká tak, že žalobkynin případ se od soudem popisované situace odlišuje tím, že žalobkyně nežádala o poskytnutí takových informací, které by nebyly bankovním tajemstvím chráněny.
- [47] Žalovaný sice dává za pravdu žalobkyni v tom smyslu, že není možné vyloučit silný veřejný zájem na veřejné diskuzi o předmětné kauze, avšak přiklání se k tvrzení ČEB, že ze strany žalobkyně nebyly uvedeny konkrétní důvody, jež by měly odůvodnit převážení veřejného zájmu na veřejné diskuzi nad veřejným zájmem na dodržování bankovního tajemství.
- [48] Žalovaný rovněž uvedl, že je mu z veřejných zdrojů známo, že některé z žalobkyní vyžadovaných informací, které jsou kryty bankovním tajemstvím, již byly veřejně sděleny ze strany politických představitelů ČR i Turecka. Zdůrazňuje však, že takovéto veřejné sdělení některých informací nezakládá právo dané banky prozradit informace spadající pod bankovní tajemství.
- [49] Žalovaný souhlasí s argumentací ČEB, že pokud by žalobkyni bylo dáno za pravdu, znamenalo by to, že ČEB má povinnost poskytnout jakoukoli informaci týkající se jejích bankovních obchodů, jelikož by žádný z jejích bankovních obchodů nebyl běžný. Žalovaný dodává, že v rámci právního řádu ČR nenašel ustanovení, které by odlišovalo ČEB od ostatních bank co do povinnosti udržovat bankovní tajemství. V této souvislosti poukazuje na fakt, že tuto povinnost má i ČNB, která stejně jako ČEB uzavírá velmi specifické obchody.
- [50] Žalovaný podotýká, že dle jeho názoru neexistuje právní základ pro možnost ČEB určovat, kdy má být informace krytá bankovním tajemstvím sdělena bez souhlasu daného klienta široké veřejnosti.
- [51] Žalovaný upozorňuje, že „*každé porušení bankovního tajemství ze strany banky ve prospěch veřejnosti obrožuje důvěru nejen mezi bankou a tímto konkrétním klientem, ale i ve vztahu ke všem dalším klientům této banky (...). Výklad nastíněný žadatelkou [pozn. soudu: žalobkyní] se dle Úřadu [pozn. soudu: žalovaného] přičí principům právní jistoty a předvídatelnosti práva (...)*“.
- [52] Z výše uvedených důvodů dospěl žalovaný v rámci svého posouzení k závěru, že je odmítnutí žádosti co do výroku II. písm. c) napadeného rozhodnutí přiměřené, a že veřejná diskuze o dané kauze není zcela vyloučena. Shledal tedy, že zájem na ochraně bankovního tajemství a na jednotném a předvídatelném výkladu právních předpisů má v tomto konkrétním případě převážet nad právem žalobkyně na požadované informace.
- [53] Ve vztahu k výroku II. písm. b) napadeného rozhodnutí žalovaný shledal, že tento důvod odmítnutí žádosti byl uplatněn v rozporu se zákonem, jelikož ČEB neprokázala, že se jedná

o informace spadající pod obchodní tajemství (závěry o naplnění znaků obchodního tajemství nebyly nijak podloženy).

- [54] K výroku II. písm. a) napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že ani po opakovaném doplnění argumentace ČEB i žalobkyně nemohl učinit jasný závěr o tom, zda je daný bankovní obchod běžnou obchodní činností ČEB. Žalovaný zde došel k závěru, že rozhodnutí ČEB je v rozsahu výroku II. písm. a) fakticky nepřezkoumatelné. Žalovaný uvedl, že jelikož je důvod pro odmítnutí z důvodu bankovního tajemství uplatněn v celém rozsahu odmítnutí, není již podstatné, zda byly naplněny také jiné důvody pro odmítnutí. Podotýká, že toto již na předmětném právu žalobkyně nemůže nic změnit.
- [55] Ve vztahu ke změně napadeného rozhodnutí ze strany žalovaného tento uvádí, že je tato změna výroku přípustná, poněvadž tím není dané právo žalobkyně nijak měněno. Podotýká, že se tedy jedná spíše o změnu odůvodnění napadeného rozhodnutí, kdy je tak navíc činěno ve prospěch žalobkyně, jelikož je touto změno de facto vyhověno daným námitkám.

III. Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby

- [56] Soud dále shrnuje také samotné vyjádření žalovaného ze dne 28. 4. 2025 k podané žalobě. Z důvodu, že žalovaný setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí, soud uvádí jen ty části vyjádření, které jsou činěny nad rámec skutečností uvedených v odůvodnění napadeného rozhodnutí, o kterém bylo pojednáno výše.
- [57] Žalovaný podotýká, že v rámci posuzování žalobkynina odvolání zohlednil specifický charakter činnosti ČEB, na který žalobkyně upozorňuje v žalobě. Dodává však, že právě tento charakter spočívající v realizaci exportní politiky ČR a s tím souvisejícího financování atypických projektů, hovoří spíše ve prospěch argumentů ČEB než ve prospěch žalobkyně. Žalovaný uvádí, že u takovéto instituce je stanovení dělící linie mezi běžným a „nikoli běžným“ obchodem problematické, až nemožné.
- [58] Dále žalovaný reaguje na námitku žalobkyně, že se na ČEB nevztahuje povinnost dodržovat bankovní tajemství, když uvádí, že tento výklad žalobkyně neshledává správným. Uvádí, že ČEB je bankou a její činnost je upravena BankZ. Podotýká, že ČEB není organizační složkou státu, nýbrž akciovou společností soukromého práva. Odkazuje taky na povinnost ČNB dodržovat bankovní tajemství, i když se jedná o specifickou instituci. Dodává, že mu není známa žádná právní úprava, jež by ČEB opravňovala k nedodržení dané povinnosti stanovení BankZ.
- [59] Žalovaný také upozorňuje, že tvrzení žalobkyně pojednávající o zvláštním charakteru dané transakce jsou orientována spíše na poskytnutý úvěr než na prodej pohledávky tohoto úvěru.
- [60] Žalovaný dále odkazuje na výčet výjimek v § 38 BankZ. Uvádí, že právě jeho „podrobnost až kazuističnost“ značí skutečnost, že není-li pro dané prolomení bankovního tajemství zákonný důvod, nelze k němu přistoupit. Dle názoru žalovaného poskytnutí informace podle InfZ nenaplňuje žádný ze zákonných důvodů tohoto prolomení.
- [61] Dle žalovaného není v rámci právní úpravy bankovního tajemství činěn rozdíl mezi jednotlivými bankovními obchody. Uvádí, že: „[n]elze z ní dovodit, že by bankovní obchod přestal podléhat ochraně, pokud se pro banku stane méně lukrativním či ztrátovým, pokud jde o relativně objemnější či naopak méně objemnou transakci (...), nebo na základě překročení či nepřekročení určité míry četnosti, s jakou banka obdobné obchody uzavírá“. Žalovanému tak není jasné, z čeho žalobkyně usuzuje, že jen „běžné“ bankovní obchody mají být chráněny bankovním tajemstvím.

- [62] Žalovaný znovu odkazuje na stanovisko ČNB, které si vyžádal, a kde se uvádí, že postoupení vlastní úvěrové pohledávky bankou je považováno za běžnou praxi. Zároveň je v něm potvrzeno, že takovýto prodej vlastní pohledávky je bankovním obchodem. Dodává, že bankovní tajemství se neodvozuje od původního bankovního obchodu (úvěru), ale jedná se o ochranu vztahu banky s klientem, jenž předmětnou pohledávku hodlá odkoupit.
- [63] Žalovaný dodává, že BankZ skýtá možnost požadovanou informaci poskytnout, pokud k tomu klient udělí souhlas. Z informací, které žalovaný obdržel od ČEB však plyne, že takovýto souhlas udělen nebyl.
- [64] Žalovaný také uvádí, že nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, která namítá, že pro omezení práva na informace institutem bankovní tajemství nebyla v daném případě splněna žádná z podmínek, které stanoví čl. 17 odst. 4 Listiny.
- [65] K interpretaci institutu bankovního tajemství žalovaný dále uvádí, že výklad uvedený v žalobě by vyústil v situaci, kdy je na dané bance, aby sama rozhodla, kdy ad hoc prolomí bankovní tajemství. Dle žalovaného by tomu tak bylo zejména v situacích, kdy by se učiněný obchod ukázal být pro banku nevýhodným. Jednalo by se o významný zásah do klientova legitimního očekávání. Dle žalovaného toto nelze připustit, když daný klient neměl možnost dopředu s případnou variantou prolomení bankovního tajemství počítat.
- [66] Žalovaný se také ohrazuje vůči tvrzení žalobkyně, že žalovaný zachází s bankovním tajemstvím jako s nepřekonatelnou překážkou jejího práva na informace. Žalovaný uvádí, že pokud by klient udělil k poskytnutí informace souhlas, jedná se o možnost danou překážku překonat.
- [67] Žalovaný dále upozorňuje, že při procesu rozhodování nepřihlížel k žalobkyní vyjádřenému tvrzení, že ČEB odmítla její žádost z důvodu obavy z veřejné kritiky v souvislosti se způsobem hospodaření s veřejnými prostředky.
- [68] Rovněž se vyjadřuje k testu proporcionality, který žalobkyně uváděla ve své žalobě. Podotýká, že žalobkyně vůbec nebere v potaz práva a oprávněné zájmy dotčených osob. K samotnému testu žalovaný uvádí, že kritérium vhodnosti (1. krok) je splněno, jelikož bankovní tajemství chrání klienty dané banky. V souvislosti s kritériem potřebnosti (2. krok) uvádí, že tuto podmínku také považuje za splněnou, a to z důvodu, že mu není znám vhodnější ani účinnější způsob, jak důvěrné informace klientů ochránit. Dále žalovaný hodnotí přiměřenost daného zásahu, když podotýká, že jsou žalobkyni k dispozici i jiné způsoby, kterými může požadované informace získat než jen zažádání o jejich poskytnutí zaslané dané bance. Žalovaný dodává, že „[v]eřejnou kontrolu hospodaření a výkonu veřejné správy osobou zúčastněnou na řízení totiž veřejnost vykonává také skrze Českou republiku (Ministerstvo financí), která je vůči osobě zúčastněné na řízení v postavení akcionáře“.
- [69] Žalovaný se vymezuje vůči tvrzení žalobkyně, že z napadeného rozhodnutí není možné seznat, jak žalovaný posoudil nepoužitelnost pravidla obsaženého v § 19 InfZ, které zní: „*Umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.*“ Žalovaný k tomuto uvádí, že při řešení této otázky vycházel z příslušných judikатурních závěrů, které nepodřazují bankovní tajemství pod povinnost mlčenlivost, o které hovoří toto ustanovení InfZ. Bankovní tajemství tak tvoří samostatný (zvláštní) důvod k odmítnutí dané žádosti. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 6 A 84/2012-43. Žalovaný dodává, že shledává, že soud v daném rozhodnutí implicitně vyslovil tento názor. Proto je na bankovní tajemství nahlíženo s větší přísností než na povinnost mlčenlivosti, s kterou se můžeme setkat ostatních právních předpisech. Žalovaný uvádí, že „bankovní tajemství představuje institut, jehož existenci zákon z teoretického hlediska nezakládá, spíše jeho existenci uznává a respektuje, přičemž definuje uzavřený okruh případů, kdy jej

nelze vůči veřejné moci namítat“. Zdůrazňuje, že takovýto výčet neobsahuje možnost žádosti o informace ve smyslu InfZ.

- [70] K žalobkynině výhradě ohledně komentářové literatury, ze které žalovaný vycházel v odůvodnění svého rozhodnutí, žalovaný uvádí, že „*se mimo podání žalobkyně dosud nesetkal s odborným názorem, který by byl se závěry komentářové literatury v rozporu*“.
- [71] Žalovaný také upřesňuje, jak byla formulována otázka pro ČNB, která se k dané věci vyjádřila ve výše zmíněném stanovisku. Uvádí, že ČNB měla na otázku odpovědět záměrně obecně, čímž měla být zajištěna použitelnost jejích závěrů i na další obdobné situace. Proto žalovaný ČNB nesdělil, o jakou banku se jedná, ani o jaký případ jde. ČNB tedy odpovídala na otázku, „*zda prodej vlastní pohledávky banky z poskytnutého úvěru lze považovat za bankovní obchod chráněný bankovním tajemstvím či za běžnou obchodní činnost banky*“. Tímto postupem se žalovaný rovněž snažil o zkoordinování příslušných postupů a výkladu v rámci veřejné správy. Žalovaný rovněž dodává, že nesouhlasí s tvrzením žalované, že toto stanovisko ČNB nemá potřebnou váhu, jelikož je ČNB jako regulátor bankovního trhu v dané věci zainteresována.
- [72] V závěru svého vyjádření žalovaný ještě reaguje na část žaloby, kde žalobkyně rozlišuje mezi ČEB a komerčními bankami (viz bod 39 tohoto rozsudku), když uvádí, že i kdyby měl souhlasit s žalobkyní ohledně mimořádnosti či podezřelosti okolností, za kterých byl daný úvěr poskytnut, není možné toto vztáhnout bez dalšího také na prodej úvěrové pohledávky, který poté následoval.
- [73] Žalovaný proto z výše popsaných důvodů navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

- [74] Dne 2. 4. 2025 oznámila osoba zúčastněná na řízení zdejšímu soudu, že hodlá uplatňovat svá práva v probíhajícím řízení. Domnívá se, že zrušením žalobkyní napadeného rozhodnutí nebo vydáním rozhodnutí podle žalobního návrhu by mohlo dojít k přímému dotčení jejích práv a povinností.
- [75] Soud uvádí, že důvodem pro přiznání účastenství je v tomto případě skutečnost, že poskytnutím požadované informace je možné dotčení práv a povinností této osoby, nikoliv skutečnost, že tato osoba je rovněž povinným subjektem a vydávala rozhodnutí v prvním stupni. Tato osoba tak má poněkud dvojitý postavení, kdy podle názoru soudu je nutné jí postavení zúčastněné osoby umožnit s ohledem na možnou poskytnutou informaci.
- [76] Osoba zúčastněná na řízení (dále též „*zúčastněná osoba*“ nebo „*ČEB*“) ve svém vyjádření ze dne 9. 5. 2025 uvedla následující:
- [77] Dle názoru zúčastněné osoby je ČEB bankou, a to již jen z toho důvodu, že disponuje bankovní licencí. Zúčastněná osoba ve svém vyjádření provedla rozbor pojmu „banka“ a jeho znaků. Došla k závěru, že každý subjekt, který má bankovní licenci, je bankou. Cituje pasáž z komentáře k zákonu o bankách (Pihera, V., Smutný, A., Sýkora, P.: Zákon o bankách. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, Komentář k § 1, odst. 38.), kde je mimo jiné uvedeno, že: „*za banku ve smyslu § 1 odst. 1 BankZ je nutné považovat každého držitele bankovní licence, bez ohledu na to, zda skutečně vykonává danou činnost či nikoli*.“
- [78] Zúčastněná osoby dále reaguje na žalobkynino tvrzení, že ČEB nepřijímá vklady od veřejnosti. K tomuto uvádí, že „*ČEB přijímá vklady od veřejnosti ... mj. nabízí produkty jako termínované vklady, běžné platební účty apod. (...)*“. Rovněž poznamenává, že dle výroční finanční zprávy ČEB za rok 2024 činil objem vkladů od neúvěrových institucí 3 513 mil. Kč. Odkazuje rovněž na přehled finančních závazků v naběhlé hodnotě, a to vůči osobám odlišným od úvěrových institucí, přičemž se jednalo o termínované vklady i vázané účty.

- [79] Zúčastněná osoba uvádí, že bankovními obchody jsou „*v podstatě veškeré transakce prováděné bankou v souvislosti s provozem jejího bankovního podniku*“. Dále podotýká, že smlouvu o postoupení je nutno považovat za bankovní obchod, a proto je tato chráněna institutem bankovního tajemství. V této souvislosti zúčastněná osoba odkazuje na žalovaným vyžádané stanovisko ČNB ze dne 1. 8. 2024. Rovněž připomíná výše citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2008, sp. zn. 29 Odo 1613/2005. Dle zúčastněné osoby z tohoto rozsudku Nejvyššího soudu vyplývá, že i postoupením smlouvy dochází k zásahu do bankovního tajemství úvěrovaného, a o to více by do něj bylo zasazeno v případě uveřejnění celé smlouvy o postoupení.
- [80] Zúčastněná osoba také poznamenává, že při poskytnutí informací podle InfZ se předmětná informace nedostane jen k osobě, která o ni požádala, nýbrž bude zveřejněna na internetu.
- [81] Ačkoli se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezabýval ochranou obchodního tajemství, dle názoru zúčastněné osoby i tato tvořila možný důvod pro odmítnutí žádosti podané žalobkyní. Uvádí, že smlouva o postoupení v sobě obsahovala obchodní tajemství (a to nejen postupníka, ale rovněž dlužníka), a proto byl naplněn důvod pro nezveřejnění informace ze strany ČEB ve smyslu § 9 odst. 1 InfZ.
- [82] Zúčastněná osoba k výše uvedenému dodává, že výjimku v § 9 odst. 2 InfZ nelze v daném případě aplikovat, jelikož ČEB není subjektem hospodařícím s veřejnými prostředky. V bodech 45-46 vyjádření uvádí, že: „*Z vysvětlujících poznámek pod čarou obsažených v zákoně o finanční kontrole je přitom zřejmé, že právnická osoba hospodařící s veřejnými prostředky musí být buď zvláštním zákonem zřízena, nebo musí být zřízena na základě zvláštního zákona, jako je tomu např. u zdravotních pojišťoven. ČEB byla přitom zřízena na základě zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, který za takový zvláštní právní předpis označit nelze (...)*“. Dodává, že z judikatury správních soudů vyplývá, že existují i takové akciové společnosti, které jsou ve veřejném vlastnictví, avšak které nenakládají s veřejnými prostředky. Zde odkazuje na bod 35 rozsudku zdejšího soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 9 A 21/2016-45. Dále pak odkazuje na náleží ÚS ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 („Letiště Praha“), kde se uvádí, že: „*obchodní společnosti hospodaří zásadně se svým majetkem a tímto majetkem rovněž plně odpovídají za své závazky, kdežto státní podnik je subjektem hospodařícím s majetkem státu a odpovědnost státního podniku je omezena pouze na obchodní majetek apod. Není proto možné argumentovat v tom duchu, že pokud by měl být subjektem povinným k poskytování informací státní podnik, měla by jím být analogicky obchodní společnost s majetkovou účastí státu.*“ Zúčastněná osoba tak konstatuje, že ČEB nenakládá s veřejnými prostředky ve smyslu § 9 InfZ ve spojení s § 2 písm. a) a g) zákona o finanční kontrole. Z toho důvodu se nelze dovolávat výjimek obsažených v § 9 odst. 2 InfZ.
- [83] Zúčastněná osoba se v rámci vyjádření věnuje rovněž otázce, zda lze danou smlouvu o postoupení považovat za předmět běžného obchodního styku. Zúčastněná osoba se domnívá, že se v daném případě skutečně jedná o běžný obchodní styk, a tudíž, že lze uplatnit výjimku dle § 2b odst. 1 písm. a) InfZ, která umožňuje neposkytnout požadované informace.
- [84] Dále se zúčastněná osoba vyjádřila tak, že dle jejího názoru nelze informace kryté bankovním tajemstvím vůbec zveřejnit. Uvádí, že BankZ stanoví v § 38 odst. 3 taxativní výčet výjimek z ochrany bankovního tajemství. Tento výčet neobsahuje výjimku, která by pojednávala o poskytnutí informace na základě InfZ, čemuž podle ní svědčí i ust. § 15 odst. 3 InfZ.
- [85] Zúčastněná osoba rovněž odkazuje na výše citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 3. 2016, č. j. 6 A 84/2012-43, a podotýká, že soud v něm přítomnost bankovního tajemství uvádí jako důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace, a to bez dalšího.
- [86] Zároveň uvádí, že BankZ musí být ve věcech ochrany bankovního tajemství považován za speciální úpravu ve vztahu k InfZ.

- [87] Zúčastněná osoba dále argumentuje principem *a maiori ad minus*, když uvádí, že v situaci, kdy i pro účely trestního řízení je zavedena zvláštní zákonná výluka v § 38 odst. 3 BankZ (ve spojení s § 8 zákona č. č. 141/1961 Sb., trestní řád), o to více je zapotřebí při poskytování informací podle InfZ. Dále podotýkám že i v ust. § 3 odst. 2 písm. o) zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv, nenajdeme žádnou použitelnou výjimku, jelikož výjimka pro smlouvy mezi bankami a povinnými subjekty (postupník jím zde není), se vztahuje na nakládání s veřejnými prostředky (předmětná smlouva do této kategorie nespadá).
- [88] K tvrzením žalobkyně, ve kterých pojednává o testu proporcionality, zúčastněná osoba uvádí, že dle jejího přesvědčení není zapotřebí test proporcionality provádět, jelikož platí, že pokud informace obsahuje bankovní tajemství, nelze ji nikdy poskytnout. Následně však dodává, že z procesní opatrnosti se přeci jen k tomuto testu a jeho krokům vyjádří.
- [89] V souvislosti s právním krokem testu, kdy je zkoumána vhodnost posuzovaného nástroje, zúčastněná osoba uvádí, že poskytnutí žádané smlouvy dané kritérium ve vztahu k realizaci práva na informace splňuje.
- [90] U druhého kroku testu však uvádí, že nebylo splněno kritérium nezbytnosti, poněvadž je možné právo na informace vykonávat i způsoby, které budou méně zasahovat do chráněného zájmu, než jak by tomu bylo při samotném poskytnutí smlouvy. Zároveň zde zúčastněná osoba podotýká, že: „[i]nformace o existenci smlouvy a jejím obsahu již byly dostatečně zveřejněny v médiích, přičemž tyto informace v zákonem povoleném rozsahu již potvrdila i sama ČEB. Právo na informace tedy již bylo realizováno, když se veřejnost dozvěděla nezbytné informace k tomu, aby mohla vykonávat svoji veřejnou kontrolu bez toho, aby docházelo k prolamování bankovního, případně i obchodního tajemství (...)“.
- [91] Ačkoli zúčastněná osoba konstatovala nesplnění testu proporcionality již v druhém kroku, uvádí ve vztahu k třetímu kroku (poměrování obou kolidujících práv), že v případě prolomení bankovního tajemství by hrozilo ohrožení důvěryhodnosti ČEB jako bankovní instituce. To by vedlo k neochotě klientů vstupovat do smluvních vztahů nejen se samotnou ČEB, ale i s dalšími veřejnými bankami. Ustanovení o ochraně bankovního či obchodního tajemství by tak ztratily na významu, jelikož by bylo klientům známo, že se na ně nedá spolehnout a lze je obejít podáním žádosti o poskytnutí informace ve smyslu InfZ. Zúčastněná osoba také uvádí, že z důvodu velmi přísné sektorové regulace ČEB a kontroly ze strany dozorcí rady a akcionářů ČEB již není zapotřebí tak silné veřejné ochrany.
- [92] Své vyjádření zúčastněná osoba uzavírá konstatováním, že v případě zveřejnění smlouvy by mohlo dojít ke zneužití obchodně citlivých informací ze strany třetích osob. Zároveň upozorňuje, že poskytnutí požadovaných informací by vedlo ke spáchání přestupku dle § 36e odst. 5 písm. c) BankZ.
- [93] Zúčastněná osoba proto žádá soud o zamítnutí žaloby.
- [94] Soud nevyzýval další možnou zúčastněnou osobu (osoba, již byla pohledávka postoupena), neboť ta prozatím v celém správním řízení nebyla ztotožněna. Vzhledem k tomu, že soud napadené rozhodnutí ruší mj. pro nedostatek důvodů, není prozatím postaveno najisto, zda tato osoba bude rozhodnutím dotčena či nikoliv. Její účastenství ve správním řízení zatím není vyjasněno, její totožnost ze spisu není patrná (její totožnost nebyla zveřejněna). S ohledem na tyto skutečnosti bude na žalovaném či ČEB, aby tuto osobu v dalším řízení případně vyzvali k uplatnění svých práv, pokud dojde ke zveřejnění informace.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

- [95] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a

právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

- [96] Soud se nejdříve zabýval žalobní námitkou, že žalovaný nedostatečně posoudil charakter ČEB, čímž ji plně podřídil úpravě bankovního tajemství. Žalobkyně tvrdí, že ČEB není běžnou bankou, a proto se na ní bezesbytku tato úprava nemůže vztahovat.
- [97] Soud podotýká, že není možné rozdělovat banky na „běžné“ a „neběžné“, jelikož takové rozlišování nikde nevyplývá z právního řádu. Taková argumentace je příliš zjednodušující, a definici banky podřizuje účelu poskytování informací, to však takto v obecné rovině možné není. Sama žalobkyně souhlasí, že ČEB je bankou a podotýká i že si je vědoma bankovní licence, kterou ČEB disponuje. Pokud ČEB má bankovní licenci, je bankou se vším všudy a vztahují se na ní veškeré povinnosti, jako na každou jinou banku. V tomto směru je pak už celkem nepodstatné, když ČEB poukazovala na údaje obsažené v její výroční zprávě z roku 2024, že ČEB vklady od veřejnosti přijímá a rovněž poskytuje úvěry. Pokud žalobkyně poukazuje na jiné okolnosti vzniku ČEB a jiné předměty činnosti, které také poskytuje, pak to pro posouzení ČEB jako banky již není podstatné, neboť na charakteru ČEB jako banky to ničeho nemění. Soud tak uzavírá, že pokud ČEB disponuje bankovní licencí, je bankou a není pochyb o tom, že se na ní tak vztahuje mj. i bankovní tajemství podle ust. § 38 BankZ.
- [98] Dále soud uvádí, že sama odlišnost některých činností ČEB od obvyklé činnosti ostatních bank nemůže vytvářet novou kategorii banky, aniž by toto vycházelo z pozitivněprávní úpravy. ČEB má bankovní licenci, a proto je nutno ji považovat za banku. Rozlišování bank nemá žádnou oporu ani v pozitivním právu, ani není zdůvodněno povahou InfZ nebo skutečností, že její faktická činnost se plně s běžnou komerční bankou nekryje.
- [99] Soud odkazuje na pasáž důvodové zprávy k ZPFV, kde se uvádí, že: „*S jejím [pozn. soudu: ČEB] specifickým posláním, tj. s financováním vývozních úvěrů, však nekorresponduje přijímání vkladů od fyzických osob, a proto zákon tuto bankovní činnost z jejího předmětu činnosti vylučuje.*“ Výše uvedené odpovídalo stavu zapsanému v obchodním rejstříku mezi 1. 3. 1995 a 6. 2. 2004. Podle aktuálně platného zápisu z 25. 11. 2013 ČEB přijímá vklady od veřejnosti, a tak již není vyloučeno přijímání vkladů od fyzických osob. Soud však podotýká, že i dle dřívější úpravy se stále jednalo o vklady od veřejnosti (právnícké osoby), a proto i tehdy ČEB tuto podmínku splňovala.
- [100] Jelikož ČEB skutečně vklady od veřejnosti přijímá a úvěry poskytuje, není námitka žalobkyně ohledně kumulativního nesplnění podmínky v ust. § 1 odst. 1 BankZ důvodná. Jak již ale bylo uvedeno shora, tato skutečnost sama o sobě není pro posouzení ČEB jako banky podstatná.
- [101] Soud nemůže žalobkyni potvrdit ani ohledně námitky materiálního hlediska ČEB, kdy žalobkyně uváděla, že ČEB představuje organizační složku státu. To je ale rovněž velmi zjednodušená argumentace – podstatné pro posouzení, zda je příslušný subjekt bankou, není jeho právní forma, ale udělená bankovní licence. Proto rozbor povahy ČEB jako svébytné právní osoby v tomto směru postrádá praktického smyslu. ČEB je akciovou společností, a okolnosti, kdo je akcionářem či statutárním orgánem, je při jejím hodnocení jako akciové společnosti a následně banky nepodstatná.
- [102] Jelikož je tedy ČEB bankou ve smyslu BankZ, má z toho vyplývající povinnost udržovat bankovní tajemství podle § 38 BankZ.
- [103] Další žalobní námitka obsahovala tvrzení žalobkyně, že i v situaci, kdy by ČEB byla nadána povinností dodržovat bankovní tajemství, v daném případě se tato neuplatní. Zde se již

argumentačně dostáváme do situace, kdy zde stojí proti sobě dvě práva, která jsou v kolizi – právo na informace a bankovní tajemství.

- [104] Žalobkyně zastávala názor, že povaha dané kauzy, kdy byly vynakládány veřejné prostředky, působí tak, že požadované informace nespadají do oblasti, která je bankovním tajemstvím chráněna. Soud se proto zabýval pojmem „bankovního obchodu“, s kterým pracuje věta první ust. § 38 odst. 1 BankZ, když stanoví, že: „*Na všechny bankovní obchody, peněžní služby bank, včetně stavů na účtech a depozit, se vztahuje bankovní tajemství.*“ Tento termín není v právním řádu definován. Je tedy zapotřebí při jeho zkoumání vycházet z právní doktríny. Vodítkem tak může být například Komentář k BankZ (LIŠKA, P., DŘEVÍNEK, K., ELEK, Š., KOTÁB, P., RÝDL, T. *Zákon o bankách: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.), který pod tento pojem řadí „závažky vzniklé z obchodních smluv uzavíraných typicky bankami a obchody příslušné právé pro bankovní podnikání.“ Dále uvádí, že: „*[b]ankovní obchody lze považovat za obchody bank uskutečňované při podnikání bank podle bankovní licence (účet, úvěr apod.). Za bankovní obchod však nelze považovat jakýkoliv právní poměr, v němž jednou ze stran je subjekt, oprávněný působit jako banka (pronájem nebytových prostor pro pobočku banky apod.).*“
- [105] Soud se rovněž zabýval obsahem stanoviska ČNB, které žalovaný soudu zaslal, i samotnou žádostí adresovanou ČNB žalovaným. Žalovaný v rámci své žádosti ČNB sdělil, že: „*Úřad se seznámil s výkladovým stanoviskem ČNB K institutu bankovního tajemství (aktualizovanou verzí ke dni 1. 2. 2023). Stále však považuje za sporné, zda lze postoupení takové pohledávky považovat za „bankovní obchod“ ve smyslu § 38 zákona o bankách, zda lze nabyvatele pohledávky považovat za „klienta“, a tudíž zda musí být taková smlouva chráněna jako bankovní tajemství dle citovaného ustanovení.*“ Žalovaný dále uvedl, že: „*Úřad se zabýval otázkou, zda takové postoupení pohledávky může představovat činnost uskutečňovanou v běžném obchodním styku v rozsahu předmětu činnosti nebo podnikání banky ve smyslu § 2b odst. 1 písm. a) InfZ; Otázka Úřadu pro ČNB tedy zní: **představuje postoupení vlastní (nedobytné) pohledávky bankou třetí osobě běžnou obchodní činnost banky?** Jedná se o typickou, a tedy běžnou obchodní činnost pro jakoukoliv tuzemskou banku? Pokud je Vám z Vaší činnosti známo, jak často v praxi banky své pohledávky postupují?*“
- [106] ČNB v reakci na tuto žádost žalovanému poskytla tuto odpověď: „*Právní úprava bankovní činnosti nevylučuje, aby docházelo ze strany bank k postoupení úvěrových pohledávek třetím osobám. V praxi k těmto obchodům běžně dochází. Prodej úvěrové pohledávky bankou je bankovním obchodem, a tudíž na něj dopadá bankovní tajemství.*“
- [107] Po zhodnocení obsahu předloženého stanoviska došel zdejší soud k závěru, že jelikož v žádosti zaslané ČNB nebyla uvedena informace o subjektu, kterého se otázky týkají (a která je podle názoru soudu pro posouzení věci naprosto klíčová) a ČNB nebyly známy ani okolnosti daného případu, nelze považovat její odpověď za plně vyčerpávající, odpověď je obecná a neobsahuje vypořádání se s otázkou, zda se toto pravidlo uplatní právě i v případě ČEB a pro danou transakci. V obecné rovině soud souhlasí s tím, že i postoupení pohledávky z uzavřeného úvěru je bankovním obchodem, a tím pádem se na něj vztahuje povinnost zachovávat bankovní tajemství. Takový závěr je však pro rozhodnutí o odmítnutí informace prozatím nedostatečný, byť žalovaný z něj při rozhodování vycházel.
- [108] Soud nesouhlasí s názorem zúčastněné osoby, která uvedla, že ve vztahu k ČEB není potřeba uplatňovat tak vysoký stupeň veřejné ochrany, jelikož podléhá přísné sektorové regulaci a kontrole dozorcí radou a akcionáři. Zúčastněnou osobou uvedené způsoby regulace nemohou nikdy omezit zájem veřejnosti na ochraně jejích zájmů, jedná se o dvě nesrovnatelné právní hodnoty. Zde nejde o posouzení regulace či kontroly ve smyslu dodržování všech povinností, ale o právo na informaci o nakládání s prostředky vzešlými z uzavřeného úvěru.

- [109] V rámci vypořádání žalobní námitky týkající se přednosti ústavně zaručeného práva na informace před ochranou informací chráněných bankovním tajemstvím shledal zdejší soud, že je zapotřebí přistoupit ke zkoumání povahy ČEB a tohoto bankovního obchodu, což prozatím ani žalovaný, ani ČEB nečinila. V tomto směru jsou důvody pro rozhodnutí prozatím nedostatečné, neboť žalovaný zastává názor, že okolnost, že se jedná o bankovní obchod, je dostatečná pro rozhodnutí, neboť tím pádem je chráněna bankovním tajemstvím.
- [110] Soud vychází z toho, že ČEB je bankou, postoupení pohledávky z uzavřeného úvěru je bankovním obchodem, který kryje bankovní tajemství, nicméně vzhledem k charakteru ČEB, který je povinným subjektem podle InfZ, je nutné přistoupit k vážení dvou práv, tedy práva na informace a informací chráněných bankovním tajemstvím. Podle názoru soudu v dané věci nelze obejít test přiměřenosti při vážení obou těchto práv, který prozatím byl proveden ve velmi omezené míře při reakci na odvolací námitky žalobkyně.
- [111] Jak vyplývá z ust. § 6 odst. 2 ZPFV, ČEB k provozu podpořeného financování využívá následujících zdrojů: prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z přijatých zápůjček nebo úvěrů poskytnutých Ministerstvem financí podle zákona o rozpočtových pravidlech nebo na finančních trzích. Důvodová zpráva k § 6 ZPFV výslovně uvádí, že v případě státní podpory vývozu „jde o hospodaření s prostředky státního rozpočtu, tedy s prostředky daňových poplatníků“.
- [112] Dle § 6 odst. 5 je navíc stanoveno, že ČEB může požádat o dotaci ze státního rozpočtu na úhradu jejích ztrát, které vyplynou z provozování podpořeného financování. Dle § 8 ZPFV stát ručí za závazky ČEB ze splacení finančních zdrojů získaných ČEB a za závazky z dalších operací ČEB na finančních trzích. Důvodová zpráva k ZPFV v souvislosti s § 8 zdůrazňuje přínos tohoto ručení, když uvádí, že: „[z]ákonem poskytnutá státní záruka bude znamenat, že [Česká] exportní banka bude jako dlužník považována z hlediska zahraničního věřitele za tzv. suverénní riziko, což jí umožní získávat zdroje za podstatně výhodnějších podmínek než komerční instituci.“
- [113] Z ust. § 6 odst. 1 vyplývá, že pokud ZPFV nestanoví jinak, vztahuje se i na ČEB BankZ. Jelikož ZPFV neobsahuje pravidlo, které by řešilo institut bankovního tajemství, je nutné toto interpretovat tak, že úprava bankovního tajemství bude řešena dle BankZ, jak je tomu u ostatních bank.
- [114] Z údajů dostupných v obchodním rejstříku vyplývá, že je pro ČEB stanoveno, že: „Akciové společnosti jsou nejméně ze dvou třetin ve vlastnictví státu České republiky a ve zbyvajících částech ve vlastnictví Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.“.
- [115] Soud vychází z toho, že ČEB je fakticky bankou, disponuje bankovní licencí a svědčí jí i povinnost zachovávat bankovní tajemství, není však možné přehlížet její zvláštní postavení a zejména povahu prostředků, s nimiž hospodáří. Dané postavení vyplývá z povahy samotné ČEB, z účelu, pro který byla zřízena, a rovněž ze způsobu jejího financování a tedy tím, že poskytuje veřejné prostředky při své činnosti. V souvislosti s tímto postavením je i úměrně zvýšen zájem veřejnosti na tom, aby měla přístup k informacím o nakládání s prostředky, se kterými ČEB hospodáří. V návaznosti na výše uvedenou citaci důvodové zprávy k ZPFV tak soud zdůrazňuje, že veřejnost má právo být informována o způsobu vynaložení veřejných financí. Toto právo veřejnosti na informace plyne z toho, že ČEB hospodáří s veřejnými prostředky. Toto hospodaření pak podle názoru soudu zahrnuje i okolnost, kdy je nesplacená pohledávka z poskytnutého úvěru postoupena jinému subjektu. Charakter takto postoupené pohledávky stále plyne z úvěru, který byl poskytnut z veřejných prostředků, a postoupením pohledávky ČEB vykonává právo hospodaření s těmito prostředky, disponuje s nimi. Proto veřejnost má mít právo na informaci, jak bylo s těmito prostředky naloženo. Ačkoliv je pochopitelné a

běžné, že banky mohou postoupit z různých důvodů své pohledávky, v případě ČEB je nutné vzít v úvahu to, že jde o prostředky mající původ ve veřejných rozpočtech, a veřejnost musí mít účinné právo kontroly na to, zda tímto postoupením ČEB hospodařilo s veřejnými prostředky řádně.

- [116] Soud tak učinil závěr, že je skutečně zapotřebí provést žalobkyní navrhovaný test proporcionality, jehož aplikací je nutné zjistit, zda v tomto konkrétním případě převáží veřejný zájem na právu na informace nad ochranou soukromí zaštiťovanou institutem bankovního tajemství. Pokud by již z povahy taková informace byla ze zpřístupnění vyloučena s odůvodněním, že jde o informaci krytou bankovním tajemstvím (jak rozhodl žalovaný, byť v odůvodnění napadeného rozhodnutí určitým způsobem povahu jednotlivých práv zvažoval – odst. 37 – 40 odůvodnění napadeného rozhodnutí), kontrola veřejnosti s nakládáním s veřejnými prostředky zajištěna není. Podle názoru soudu informace o tom, jak s veřejnými prostředky bylo naloženo, je součástí legitimní veřejné kontroly toho, za jakou cenu byla pohledávka postoupena, a jak takový postup má dopad na veřejný rozpočet (tedy jakým způsobem s veřejnými prostředky ČEB hospodaří). Byť v obecné rovině se jedná o bankovní obchod, který by byl kryt bankovním tajemstvím, povaha ČEB a její hospodaření z něj činí informaci, která již bankovním tajemstvím být kryta plně nemůže, neboť tím vyprazdňuje právo veřejnosti na kontrolu nad veřejnými prostředky.
- [117] Shora naznačený test přiměřenosti je tedy nutné provést a konkrétně zdůvodnit, což se zatím nestalo. Soud v tomto směru tento test prozatím provádět nebude, neboť z obsahu spisu i rozhodnutí neplynou takové skutečnosti, které by provedení testu umožňovaly. V tomto směru je rovněž nutné vzít v úvahu i osobu, na kterou byla pohledávka postoupena, jejíž totožnost není ze spisu patrná (tedy vypořádat se s ochranou práv této osoby ve smyslu bankovního tajemství). Na druhou stranu je nutné uvést, že povaha ČEB, která sice je bankou, je však zároveň povinným subjektem podle InfZ, do značné míře i předurčuje právní režim ochrany bankovního tajemství. Jinými slovy řečeno, pokud třetí subjekt nabyde pohledávku postoupením od ČEB, již v době tohoto postoupení si musel být vědom, že ČEB je povinným subjektem podle InfZ, a že ochrana poskytovaná bankovním tajemstvím v tomto případě nemůže být natolik široká, jako v případě banky komerční.
- [118] Pokud žalovaný v odůvodnění zmiňuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. března 2016, čj. 6 A 84/2012-43, pak soud uvádí, že nemá důvod se od názorů v tomto rozsudku uvedených odchylovat. Na tento konkrétní případ tento rozsudek dopadá tak, že žalobkyně se domáhá i jiných skutečností, které nemusejí představovat bankovní tajemství (v žádosti pod bodem a) této žádosti), a že je tedy nutné konkrétně posoudit, co je bankovním tajemstvím kryto a co nikoliv, což zjevně celá smlouva být nemusí.
- [119] V testu proporcionality je nutné posoudit zejména otázku, zda převyšuje zájem na ochraně soukromí (resp. daných informací) zájem na ochraně práva na informace. Při posuzování této otázky je nutné vzít v úvahu výše popsanou zvláštní povahu ČEB a zájem veřejnosti na možnosti dozvědět se o tom, jak je nakládáno s prostředky ze státního rozpočtu, se kterými ČEB disponuje, a které pocházejí právě od daňových poplatníků. Soud zde zdůrazňuje, že je v tomto kroku obzvláště důležité vycházet z konkrétních okolností daného případu. Jak bylo shora uvedeno, částečně toto posouzení žalovaný provedl v odst. 37 – 40 odůvodnění napadeného rozhodnutí, svůj závěr však formulovat tak, že pokud je bankovní obchod (celý) kryt bankovním tajemstvím, nelze takovou informaci poskytnout, tedy jakékoliv údaje ze smlouvy či cenu. S takovým závěrem soud nesouhlasí a je toho názoru, že i okolnost, že bankovní obchod je kryt bankovním tajemstvím může být z povahy věci (subjektu ČEB) veřejnosti sdělen s ohledem na posouzení hospodaření ČEB s veřejnými prostředky. Touto informací

nemusí být celá smlouva, zejména s ohledem na totožnost subjektu, jemuž byla pohledávka postoupena (žádost pod bodem a), nicméně podle názoru soudu např. cena za postoupení pohledávky by takto posouzena být měla (žádost pod bodem c).

- [120] Soud dále uvádí, že podle jeho názoru v tomto případě nejde o nějaké specifické, běžně nedostupné, informace majetkové či citlivé povahy na straně příjemce prostředků, které by byly obchodně využitelné. Jde o prodej pohledávky z poskytnutého úvěru, což nepředstavuje žádnou informaci typickou pro bankovní obchody ve vztahu banka – klient, byť se jedná o bankovní obchod v širším pojetí. Povaha použitých veřejných prostředků na straně věřitele – banky – však v tomto případě převáží takto obecně pojímané vymezení bankovních obchodů. Naopak je zde nutné vyzdvihnout charakter prostředků s nimiž bylo nakládáno, které jsou veřejnoprávní povahy, byť poskytnuté subjektem soukromého práva v rámci výkonu bankovní činnosti. Stále se jedná o peněžní prostředky, které mají původ ve veřejných rozpočtech, proto právo veřejnosti o informacích o poskytnutí těchto prostředků převažuje nad sdělením, jaký právní osud má pohledávka, která z jejich použití vznikla. Stanovisko ČNB, které pro své rozhodnutí využil žalovaný, je velmi obecné a specifikum veřejnoprávního původu těchto prostředků nijak nehodnotí. To podle názoru soudu nemůže ani ČNB, ale pouze žalovaný, který vykonává veřejnou správu v oblasti přístupu veřejnosti k informacím. Jak bylo shora již uvedeno, tento právní názor lze bez dalšího uplatnit na bod c) žádosti, tedy cenu za postoupení pohledávky. O údajích, které jsou součástí smlouvy o postoupení pohledávky (bod a) žádosti), je třeba konkrétně zvážit, které z nich mohou být své povahy takové, že by právo veřejnosti na použití veřejných prostředků nepřevážilo ochranu poskytovanou bankovním tajemstvím (např. u ztotožnění subjektu, kterému byla pohledávka postoupena, různá specifická ustanovení smlouvy). To je však nutné konkrétně posoudit v jednotlivostech, nikoliv jako celek žádost o poskytnutí této smlouvy odmítnout.
- [121] Dle názoru soudu by trvání na zachování bankovního tajemství vytvářelo v tomto případě rdousící efekt na výkon práva na informace o věci veřejného zájmu, kdy by široce pojatý institut bankovního tajemství byl aplikován i na případ, kdy je žádáno o poskytnutí informací veřejného zájmu daného zejména právem na informace o způsobu využívání veřejných financí. V této věci žalobkyně nepožadovala žádné důvěrné či běžně nedostupné informace, které by mohly ovlivnit tržní prostředí v daném segmentu (bankovní operace či obchody v širším slova smyslu), ale dožadovala se pouze toho, aby bylo sděleno, za jakou cenu byla postoupena pohledávka z úvěru poskytnutého ČEB (resp. přesněji domáhala se poskytnutí celé smlouvy, kde podle názoru soudu již citlivé informace mohou být obsaženy, jak bylo uvedeno shora). Taková informace sama o sobě nemůže splnit důvod pro odmítnutí, neboť neobsahuje nic, co by mohlo mít vliv na důvěrnost informací mezi bankou a jejím klientem, a to za situace, kdy bankou je ČEB. Na místě je tak trvat na tom, aby žalovaný test proporcionality provedl a zhodnotil, zda právě povaha prostředků tuto informaci neumožňuje poskytnout. V tomto směru nelze přehlédnout, že poskytnutí veřejných peněžních prostředků jinému subjektu je podporou, kdy skutečnost, že tyto prostředky poukáže ČEB jako banka ještě neznamená, že nejde o podporu jiného subjektu z veřejných zdrojů.
- [122] Jak zdůraznil Ústavní soud v bodě 33 svého nálezu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10 („Ke svobodnému přístupu k informacím“): *„Klíčová je teze, že nelze (přirozeně) a priori vyloučit, že v konkrétním případě bude ochrana základního práva převažovat nad citovanými hodnotami, tj. že nebude dána existence naléhavé společenské potřeby na omezení základního práva (dále též jako ‚tato teze‘). Právě proto je nutné zkoumat v každém konkrétním případě (podle okolností konkrétní věci) splnění podmínky nezbytnosti omezení základního práva a svobody jednotlivce v demokratické společnosti.“* (podtržení provedl zdejší soud)

- [123] Zdejší soud rovněž podotýká, že institut bankovního tajemství nemůže v demokratické společnosti představovat neprolomitelný nástroj, na jehož aplikaci by muselo být trváno ve všech případech, aniž by mohly být zohledněny výše nastíněné okolnosti konkrétního případu, kdy vedle sebe stojí dvě práva – právo na ochranu bankovního tajemství a právo na informace o hospodaření s veřejnými prostředky. Ochrana bankovního tajemství tak není absolutní, a to s ohledem na povahu prostředků, s nimiž ČEB disponuje.
- [124] Soud zároveň při posuzování této věci vzal na vědomí i judikaturu ESLP, na kterou žalobkyně odkazovala ve své žalobě, v tom však podle názoru soudu není sporu, když žalovaný charakter žalobkyně nijak nezpochyboval.
- [125] Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že se neztotožňuje s tvrzením zúčastněné osoby, která uváděla, že nelze nikdy poskytnout informace, na které se vztahuje bankovní tajemství, a že proto není ani zapotřebí přistupovat k testu proporcionality, jak bylo uvedeno výše.
- [126] Námitku žalobkyně ohledně kvality komentářové literatury psané odborníky na bankovní právo neshledal soud důvodnou, jelikož se jedná pouze o subjektivní názor žalobkyně, který s předmětem žaloby přímo nesouvisí.
- [127] Nad rámec posouzení dané žaloby soud podotýká, že žalobkynina námitka ohledně nevysvětlení nepoužití § 19 InfZ ze strany žalovaného, není pro tento případ relevantní. Jak vysvětluje například Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 2 As 132/2011-121: *„povinnost mlčenlivosti je vztahena pouze k jednotlivým fyzickým osobám, typicky jednotlivým zaměstnancům úřadu, netýká se však povinného subjektu jako celku, respektive netýká se jej v situaci, kdy je naopak povinen vykonávat svou veřejnoprávní působnost v oblasti poskytování informací, stanovenou mu informačními zákony.“*
- [128] Soud dále uvádí, že jelikož ČEB nakládá s veřejnými prostředky, nelze přisvědčit argumentům zúčastněné osoby, která hovořila o povinnosti neposkytnout požadované informace s odkazem na obchodní tajemství. V daném případě se tedy ve vztahu k obchodnímu tajemství uplatní § 9 odst. 2 InfZ, který stanoví, že: *„Při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.“*
- [129] Žalobkyně rovněž namítala, že žalovaný v rámci posuzování jejího odvolání nepřistoupil k testu proporcionality. Soud shledal, že žalovaný se testem zabýval až ve svém vyjádření k žalobě, resp. žalovaný jej provedl prozatím nedostatečně, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice v rámci jednoho z bodů hovořil o přiměřenosti odeprání žádosti, toto však z pohledu soudu nelze považovat za provedení testu proporcionality a zvážení jeho jednotlivých kroků.
- [130] Pro úplnost soud uvádí, že dalším důvodem pro zrušení rozhodnutí je neujasnění účastenství osoby, které byla pohledávka postoupena, která může být účastníkem řízení a uplatňovat svá práva. Pokud informace o této osobě (její totožnost) bude poskytnuta (což soud ponechává na úvaze žalovaného či povinného subjektu), tato osoba musí být účastníkem řízení a dále v řízení soudním může uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Její utajení by tak v tomto případě nebylo možné.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

- [131] V dané věci tak soud uzavírá, že napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a že došlo k pochybení, pokud nebylo dostatečně vyjasněno, jaké postavení má subjekt, jehož se rozhodnutí může dotknout (jemuž byla pohledávka postoupena). Je zde tak důvod pro zrušení rozhodnutí podle ust. § 76 písm. a) a c) s.ř.s., a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s.

- [132] Při přezkumu rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti odepření informace soud nevrací rozhodnutí zpět k novému projednání, nýbrž zpravidla sám posoudí, zda jsou naplněny důvody pro poskytnutí žádaných informací. To však neplatí absolutně – pokud je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, soud jej může zrušit a vrátit žalovanému k dalšímu řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, čj. A 2/2003-73), neboť zatím není najisto postaveno, co je možné přezkoumat, zejména však prozatím není možné posoudit, zda důvod, který žalovaný pro odepření poskytnutí informací užil v souladu se zákonem. Dále je nutné zkoumat, zda zde neexistuje subjekt, který by mohl být zúčastněnou osobu v řízení soudním, a tím možným účastníkem správního řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.09.2015, čj. 10 As 112/2015 – 54). Proto je namístě napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a pro podstatné porušení ustanovení o řízení, které může mít vliv na rozhodnutí, podle ust. § 76 písm. a) a c) s.ř.s. a tím je nutné věc znovu vrátit žalovanému k dalšímu řízení, aniž by bylo prozatím možné rozhodnout o uložení informačního příkazu.
- [133] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť jde o rozhodnutí podle ust. § 76 s.ř.s., kdy je možné rozhodnout bez jednání bez dalšího.
- [134] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že v řízení měla plný úspěch žalobkyně, rozhodl soud, že je žalovaný povinen žalobkyni zaplatit náklady řízení v částce 3 000 Kč ve lhůtě 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- [135] Výše nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].
- [136] Výrok o náhradě nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení je odůvodněn § 60 odst. 5 s. ř. s. a contrario, jelikož této osobě soud žádnou povinnost v řízení neuložil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s.ř.s. v případě, kdy městský soud rozhodoval po zrušení rozhodnutí Nejvyšším správním soudem, je kasační stížnost nepřipustná, mimo situaci, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 25. července 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu